

Miskolci Téli Tárlat '70

A nyomdában meglestük a készülő katalógust. A címlapon jól ismert nevek: Kerényi, Kokas, Asszonyi, Feddy, Csohány, Lukovszky, Szurcsik — valamennyit nincs helyünk felsorolni. A tárlatok gyakori látogatója, de a szakember még inkább megállapíthatja a katalógust forgatva, hogy az észak-magyarországi képzőművészek tíz országos kiállítása után, az első téli tárlat (pontosabban Miskolci Téli Tárlat '70) gazdag képzőművészeti anyagot, jó színvonalat ígér.

A kiállítás új neve egy fontos törekvést, s új tartalmat is takar. A tíz nemzeti szemle után — ahogy ezt a szakemberek is megállapítják — már semmiképpen sem ragszthatják ránk a „vidéki” jelzőt. A téli tárlat azonban még inkább országos keresztmetszetet kínál, mint a városunkban eddig rendezett tíz nemzeti szemle. Miért? Mert az utóbbi években (számos technikai és egyéb oka volt ennek) sokan távolmaradtak az országos jellegű kiállításokról azok közül, akik most örömmel fogadták el a meghívást. Nem kevésbé jelentős művészekről van szó, mint Bernáth Aurél, Domanovszky Endre, Iványi Ödön vagy Kokas Ignác.

Az említettek munkái mellett ott látjuk majd a december 6-án nyíló tárlaton az észak-magyarországi alkotók produktumait is. A rangos szemlén kevesebb vagy több munkával — ez már nemcsak a szándékon, hanem a szigorú zsűrin is múlott — szinte minden „hazai” művész szerepel majd.

Ami a műfaji megoszlást illeti, a festmények mellett szép számban kaptak helyet a grafikák és a szokásosnál gazdagabb lesz a tárlat szoboranyag is. A szobrászatok Kerényi Jenő, Vigh Tamás s a plakettjeiről híres Asszonyi Tamás képviseli többek kö-

zött. Egyébként Asszonyi készítette el a Miskolci Téli Tárlat '70 plakettjét is, melyet a díszes diplomával együtt kapnak majd a díjak mellett, a legjobb alkotások.

A rendező szervek — a megyei és a városi tanács, a Magyar Képzőművészek Szövetségének Észak-magyarországi Területi Szervezete, a Múcsarnok és a Miskolci Galéria — mindent megtettek az elmúlt hónapokban, hogy a majdani díjakkal is kifejezésre juttassák a tárlat jelentőségét, s egyben a borsodiak, miskolciak elvárásait. A tanácsokon kívül legnagyobb üzemünk — az LKM, a Borsodi Szénbányák, a DÍGEP, a Borsodi Vegyikombinát, a Hejőmenti Állami Gazdaság, az Ozdi Kohászati Üzemek és az Ózdvidéki Szénbányák — is alapítottak díjakat.

A december 4-én összeülő díjzsűri — melyben a szakembereken kívül a díjalapítók képviselői is részt vesznek — kilenc díjként ötven-hatezer forintot oszt majd szét az alkotók között. (Ezenkívül nyilván nagyobb összegű vásárlásra is számíthatnak a kiállítók)

A tárlat több mint másfél száz alkotása a Miskolci Galériában nyer elhelyezést. A kiállítást Kovács Béla rendezi.

(gyarmati)

Szabadtéri szobormúzeum

A Városligetben tavasztól őszig a Képzőművészeti Kivitelező és Ipari Vállalat szabadtéri kiállításán mutatja be az érdeklődőknek a műtermekben kivitelezett műalkotásokat, amelyek innen kerülnek el az ország városai-ba, falvaiba. Így ez a tárlat egyben nagyszerű alkalom nemcsak a különös profilú vállalat munkájának értékelésére, de arra is, hogy olyan szobrokat is megismerjünk, amelyek több száz kilométerre a fővárostól kerülnek majd felállításra. Az egymillió forintos költséggel az idén megnyitott szoborpark eredeti, izgalmas kezdeményezés, annál is inkább, mert az itt található 14 műalkotás csak számában állandó, maguk a kiállított művek rendszeresen változnak aszerint, hogy milyen újabb munkák-

kal készültek el a vállalat szakemberei, faragói, öntői.

Mihály Árpád lovas szobra, ami nem messze a bejáratától fogad, nemsokára a szegedi Ogyessza lakótelepet ékesíti majd. Garami László művét Harkányfürdőben leplezik le rövidesen. A sajátos tárlat egyik szép darabja Andrassy Kurta János Mikszáth Kálmán portréja, a pásztói gimnázium elé kerül. Kerényi Jenő négyalakos kompozíciója az orosz lány általános iskolát díszíti majd.

Halálból élet

„S amíg ez nem hívogat,
A halálból élet,
Unalmas vendége vagy
Sárnak és sötétnek.”

Goethe sorai jutnak eszünkbe, amikor tegnap — Szabó Lőrincet említő cikkünk — „70 éve halt meg” szavait „70 éve született”-re változtatjuk. A halál és születés mítosza mellett, mely a költők legtöbbjét, így Goethét és Szabó Lőrincét is ropant izgatta, mi egy másik „mítosznak” estünk áldozatul — az újságírásnak, mely előtt ezennel le is rójuk áldozatunk.

Ny —

* Pierre Moinot, francia író regénye alapján készült a Királyi vadászat című színes szlovák-francia film, amelyet holnapról mutatnak be a Kossuth moziban. A regény egy különös vadászat és egy váratlan és még különösebb szerelem története. A számtalan szép felvételre, és érdekes lélektani szituációk ábrázolására kiváló alkalmat nyújtó filmbeli cselekményt a szlovákiai Fehér-Kárpátok festői vidékére helyezik az alkotók. (A film színes volta pedig a táj szépségének, természetes színe-

nek kiemelésére alkalmas.) Mire a két fiatalember, Henri és Philippe felfedezi a vadászterületen garázdálkodó orvvadászokat, és megismerkednek egy furcsa családdal, akkorra alakul ki a két fiatal, Martha és Philippe között a regényes, furcsa szerelem. A két főszereplő neve ismert, Sami Freyt, a Tékozló szív és az Elmaradt vallo-más című filmekből ismerheti a közönség, és Claude Brasseurrel is találkozott már a magyar mozilátogatók.

Hangjátékok rendezője

Solymosi Ottó éppen rendezett. A rádióműsorban gyakran olvashatjuk a nevét, zömmel ifjúsági hangjátékok címlapján. Tudatosan vállalta ezt a részt, meggyőződése, hogy a fiatalok izlésnevelését, a színvonalas hangjátékok is segítik. Ugyanúgy feladatának érzi, hogy az ismert olvasmányok feldolgozásában valami újat, a felnőttek számára is élvezhető adjon.

— Mit hallhatunk a közeljövőben az ifjúságnak szóló rendezéseiből?

— Elkészült Tordon Ákos: A tudós császi című mesejátékának felvétele. Főszerepét a rádióban ritkábban hallható ifjabb Latabár Kálmán alakítja. Élvezetes zenéjét Sebestyén András szerezte. Hangszalagon van már a Tamás bátya kunyhója. A háromrészes, háromórás időtartamú hangjátékból rövidített változatot is készítettünk, s ennek ösbemutatóját, a szereplők részvételével Gyöngyösön tartjuk meg. Ezt a találkozást felhasználjuk a hallgatók véleményének megismerésére is.

A nagyobbaknak szól Grabócz Miklós—Halasi Mária: Az utolsó padban című zenés játéka. A darab főhőse egy cigánylány, akit osztálytársai a beléjük rögzített előítéletekkel, idegenkedve fogadnak. Hosszú időnek kell elteltie, amíg maguk közé tartozónak ismerik el. A címszerepben Harangozó Terivel találkozhatnak a hallgatók.

— Tervez valamit a felnőttek számára is?

— Kopányi György—Hidas Frigyes: Casanova kiküldetés című hangjátékát. A mulatságos történet azt mondja el, milyen más utazásokra, kiküldetésekre áhi-

tozni — és átélni azokat a valóságban is. Végül Antal: Egyedül a kastélyban című drámájának középpontjában egy tanítónő áll, akinek egyedül kell megküzdenie a tanyavilág elmaradottságban megkövesedett, kerékkötő hagyományával.

— Gazdag, változatos program. Mikor hallhatjuk ezeket a felvételeket?

— Előreláthatólag decemberben, a karácsonyi műsor részeként is.

SIMON EMIL

A Csontos-együttes Kazincbarcikán

Hétfő este a kazincbarcikai művelődési központban került színre a Csontos Gyula-együttes Anna Frank című produkciója. A tegnapi előadás zárta ennek a bemutatónak sikersorozatát, melyet április óta műsoron tart a Rónai Sándor Megyei Művelődési Központ. A kazincbarcikai siker után kölcsönös megállapodás született a két intézmény között: a Csontos

Gyula Színpad ezentúl minden új produkcióját első alkalommal — a kitűnő technikai feltételekkel és érdeklődő közönséggel bíró — Kazincbarcikán mutatja be. A következő találkozásra a jövő év januárjában kerül sor, mikor Nicodemi: Tacskó című vígjátékát láthatják a miskolci együttes előadásában a kazincbarcikaiak.

BÓDOGSÁG

Bódognak lenni sajnálatosan hosszan tartó átmeneti állapot. Bódognak vannak jócskán Miskolc lakásaiban, Borsod kertés házaiban, szerte az országban, sőt a baráti államokban sem ritkák. (Szlovákiában például Homolkáknak hívják őket, mint arra Jaroslav Papousek pozsonyi filmrendező. Ecce, homo Homolka! című alkotásából következtethetünk.) Bódognak nálunk testesíti meg ezt a típust. Bódogság a nálunk burjánzó kispolgári életforma. Mint azt Szakonyi Károly fogcsikorgató dühösen, de roppant szellemesen jeleníti meg a Miskolcon nemrégiben bemutatott Adáshiba című komédiájában.

Bódognak a televízió rabja. De csak látszólag. Ha még nem lenne televízió, Bódognak akkor is az lenne, ami. Gondolkodásra is lusta kispolgár. Akinek megvan a lakása, sőt háza, az értelmiségivé nőtt fiának a kocsija és telke a tó mellett, nyaranta meg a külföldi útja. Megvan a „családi hagyománya”, amit több családtag szeretne már felrúgni. Megvan az ünnepi vacsorára a sült hal, van zamatosnak kikiáltott olcsó szivar, s van televízió a szobában, amely egyaránt közvetít gálaestet és tudományos híradót, sporteseményt és izgalmas krimi, aminek kedvéért átjön a szomszéd és hazájön butuska feleségével a család szemefénye-nagyfia. Bódognak a szokások rabja, aki semmin sem akar változtatni, mert minek is. S mert lusta is, inkább arról is lemond, hogy gondolkodjék. Minek?! Legyen együtt a család, és nézze a televíziót. (Ez ezen az állapoton az isten, vagy a megváltó Krisztus sem változtathat.)

Bódognak nem kell a politika, nem érdekli a közélet. Nem is volt baja sem „azokkal” (1945 előtt), sem „ezekkel” (a fel-

szabadulás után). Kihúzni a nyugdíj — ez a lényeg, utána meg majd folytatja ezt az életet a nagyobbik fiú. Hogy a kisebbik fiú meg az asszonylány már más életre vágyik, az lázadás, s az nem jó; legjobb tudomásul sem venni.

Volt már elődje Bódognak: Hábettler a Rozsdatemetőben. Ők is halat ettek ünnepi alkalmakkor. Bódogék is halat esznek, de a fiúk már nem munkás, hanem egyetemet járt ember, a lányok meg hivatalnok, de ő is boldogtalan. Hábettler nem törődött a világgal, le is nézte a fia. Bódognak bezárkózik a szobájába, a szűk környezetébe, s nézi a televíziót. Ez, meg a jobb anyagi körülmények különböztetik meg Hábettlertől. De három gyereke közül kettő menekülni szeretne-tőle és életformájától...

Ülünk a színház nézőterén, s kinevetjük Bódogékat, akik minket látnak a képzeletbeli képernyőn. Minket, akik között sajnálatosan nagy számban megtalálhatók a Bódogok (a Hábettlerek általában nem jönnek el a színházba), bár az otthoni televíziók elől ritkán és akkor sem szívesen mozdulnak el. A köz ügyeitől elzárkózó, csak magával és közvetlen környezetével törődő, gondolkodni lusta, tenni rest, művelődési igényeivel évtizedekkel korábban megrekedt kispolgárt mutatja fel a komédia görbe tükré, s azt az életformát, amelynek erjesztője a sok-sok köztünk élő Bódognak.

Mert betyárul sok van még Bódogékból! Ezért írta őket dühös-keserűen színpadra Szakonyi, s ezért kevés, ha csak a színpadi Bódogokat nevetjük ki — de a tükörbe nem merünk bepillantani.

BENEDEK MIKLÓS

éjfél-től
reggelig

ELTÁVOLÍTOTTÁK

Eltávolították hivatalából Edward A. Haggery bírót, aki annak idején a Kennedy-gyilkosságokban való részvétellel vádolt és később felmentett Clay Shaw perét vezette. 1969-ban letartóztatták, s most egy különbizottság javaslata elbocsátották.

DIÁKSZTRÁJK

Már egy hete tart a diáksztrájk Tunéziában. A kormány elhatározta, hogy bezárja a tuniszi egyetem jogi, bölcsészettudományi és orvosi fakultását.

MEGTALÁLTA LÁNYÁT

Jean Bedel Bokassa, a Közép-afrikai Köztársaság elnöke megtalálta 13 éve elveszettnek hitt leányát. 1952-ben, amikor még örmester volt gyermeke született egy leányanyától, a gyermeket habozás nélkül elismerte. Martine, a leány, érdeklődött édesanyjától, hogy miért nem hasonlít testvéreire. Ezután akarta helyzetét rendezni. Így derült ki származása. Bokassa elnöki repülőgépet küldött neki.

ELZARÁNDOKOLTAK

A francia parlament 286 gaulleista képviselője közül 250-en zarándokoltak el De Gaulle tábornok sírházához. A tábornok végakaratainak megfelelően a temetésről kirekesztett politikusok koszorút helyeztek el a síron.

TRAGIKUSAN

SZENNYEZETTEK

A tengerek és az óceánok vize a nagy mélységekben is tragikusan szennyezett — jelentette ki a híres svájci oceanológus Jacques Piccard. A Földközi-tenger a legerősebben szennyezett, 30 év múlva — ha így folytatódik — súlyosan fogja fenyegetni a vizek élővilágát.

40 EZER

BELÉPŐ

Az 1969. december 1. és az 1970. október 31. közötti 11 hónap alatt 40 ezren léptek be a Francia Kommunista Pártba.

NINCS OTTHON MUNKÁJUK

A spanyol statisztikai hivatal jelentése szerint jelenleg 3 152 000 spanyol munkás dolgozik külföldön: 2 068 000 Észak-, Közép- és Dél-Amerikában, 1 004 000 Európában, 57 200 Afrikában, 17 500 Ausztráliában és 5200 Ázsiában.

KÍSÉRLET

A Krim-félsziget egyik botanikus kertjében új rózsafajtát kísérleteztek ki, amelyet az első szovjet holdjáróműről „Lunohold-1”-nek neveztek el. A csodálatos illatú rózsza hatalmas piros virágai aranyos színben tűnnek föl.

RÁKKUTATÓK

Nemzetközi rákkutató tudósok kezdődött Tokióban. Az értekezleten résztvevő tudósok a vírusok szerepét vizsgálják a rákos megbetegedésekben.

A LEVEGŐBEN ÖSSZEÜTKÖZTEK

Binh Thuy légitámaszpont közelében, Saigontól 128 kilométernyire délre, a levegőben összeütközött egy amerikai repülőgép és egy dél-vietnami helikopter. Három amerikai és 14 dél-vietnami katona meghalt. A két gép legénysége közül senki sem maradt életben.